

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Katedra občanského práva

P O S U D E K

oponenta diplomové práce

Autorka diplomové práce : Jitka Andrlová
Téma diplomové práce : Úspěšnost soudního exekutora při vymáhání pohledávek
Vedoucí diplomové práce : JUDr. Jitka Wolfová
Oponent : JUDr. Miloslav Ungr

Subjektivní práva přiznaná různými exekučními tituly ještě zdaleka neposkytují záruku, že budou realizována v materiálním světě. Stává se poměrně často, že z různých důvodů nejsou povinnosti takto stanovené zcela nebo zčásti plněny. Pak oprávněnému subjektu nezbývá, než usilovat o jejich splnění využitím státní donucovací moci, ledaže sám již ztratil zájem na jejich naplnění nebo dospěl k závěru, že se ani za použití donucení svého práva nedomůže. To znamená, že k náležité ochraně subjektivních práv fyzických a právnických osob neodmyslitelně patří dobře fungující vykonávací a exekuční řízení. Zároveň je však třeba ochranu subjektivních práv vnímat nejen ve vztahu k oprávněnému, jehož nárok vyplývající z exekučního titulu nebyl dobrovolně uspokojen, ale i ve vztahu k povinnému, který nesplnil dobrovolně a má být k plnění donucen. Dokonce může jít i o ochranu třetích osob, pokud se prováděním výkonu rozhodnutí nebo exekuce do sféry jejich práv či oprávněných zájmů zasáhne. Vydání zákona č. 120/2001 Sb. o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a ustavení exekutorů do exekutorských úřadů evidentně napomohlo tomu,

aby se oprávněné subjekty v kratší době nebo ve větším rozsahu domohly svého práva přiznaného jim exekučním titulem. To mělo nepochybně za následek stále silnější tendenci vedoucí k posilování úlohy soudních exekutorů a oslabování pozice soudu v oblasti vykonávacího řízení. Nejinak tomu bylo i v souvislosti s vydáním novely občanského soudního řádu č. 396/2012 Sb.

Nejsem zastáncem takových témat pro diplomové práce nebo práce podobného charakteru, z jejichž vymezení je zřejmé, že by měly obsahovat jen určitý popis událostí bez nároku na odborný rozbor řešené problematiky. V daném případě by tomu tak mohlo být, protože tématem práce je hodnocení úspěšnosti soudních exekutorů při vymáhání pohledávek. Autorka se však v diplomové práci neomezila jen na popis určitého stavu, ale snažila se vymezit úlohu soudů a soudních exekutorů při vymáhání pohledávek, jejich pozici se zřetelem k zákonné úpravě, míru jejich úspěšnosti, a to i se zaměřením na jejich odlišné možnosti dané právní úpravou vykonávacího a exekučního řízení. Vycházela i ze změn daných posledními novelami občanského soudního řádu i exekučního řádu a snažila se při vymezení příčin předložit návrhy, které by měly nebo mohly vést ke zvýšení úspěšnosti soudních exekutorů při vymáhání pohledávek.

Na str. 7 a 8 diplomantka uvádí, že nedoplatek výživného na nezletilé dítě může být od 1.1.2013 vymáhán jen prostřednictvím soudního exekutora. Je tomu skutečně tak? Při ústní obhajobě se lze nad tímto jednoznačným závěrem zamyslet.

Na str. 14 se autorka v zájmu zefektivnění exekucí přimlouvá za to, aby byl zaveden centrální registr bank, do něhož by mohl exekutor nahlédnout a s použitím rodného čísla povinného zjistit, zda má povinný účet a u které banky. Soudní exekutor by se pak nemusel dotazovat jednotlivých bank. Autorce je sice možno přisvědčit, že by se pozice exekutora zavedením zmíněného opatření zjednodušila, ale zároveň je třeba pozorně zvažovat všechny v úvahu přicházející souvislosti. Takový registr by totiž obsahoval údaje ohledně všech obyvatel, kteří mají v některém peněžním ústavu zřízený účet. Šlo by vlastně o nesmírnou koncentraci uvedených citlivých údajů a pak je třeba zvažovat, zda může být takové významné opatření dotýkající se všech fyzických a nepochybně i právnických osob zdůvodněno jen potřebou exekutorů a zefektivněním exekucí.

Na str. 34 až 36 autorka správně poukazuje na to, že po 1.1.2013 dochází k výraznému omezení dvoukolejnosti při nuceném vymáhání pohledávek. Dokonce věci zahájené u soudu a dosud neskončené od 1.1.2013 přejdou k exekutorům a soudy se jimi již nebudou zabývat. Tento správný postřeh vychází z čl. II bodu druhého až devátého přechodných ustanovení k novele č. 396/2012 Sb., zasloužil si však širší rozbor, a to i se zřetelem k problémům, které mohou v této souvislosti nastat.

Souhlasím s úvahami autorky uvedenými na str. 42 diplomové práce ohledně dopadu ust. § 142a o.s.ř. na četnost soudních sporů a v návaznosti na ně i na četnost exekucí.

Na str. 45 až 49 se diplomantka po rozboru a zhodnocení současné úpravy možnosti volby soudního exekutora oprávněným a jejích dopadů přimlouvá za zavedení územního principu. Souhlasím s tím, že pro oba postupy lze shromáždit argumenty, které je podporují a rovněž argumenty, které je vylučují. Ztotožňuji se s autorkou, pokud se spíše přiklání k zavedení územního principu.

Odbornou literaturu a judikaturu využila autorka práce v rozsahu přiměřeném k tématu práce. Prameny, z nichž vycházela, citovala způsobem pro vědeckou práci obvyklým. Předložené dílo bylo elektronicky prověřeno antiplagiátorským programem THESES. CZ s negativním výsledkem.

Po formální stránce jsem neshledal, že by práce obsahovala nějaké nedostatky. Je psána kultivovaně, autorka dleného soudu naplnila požadavky stanovené pro práce tohoto druhu vyhláškou děkana č. 32 D 2009/16 a pokynem děkana č. 23 D/2011.

Z á v ě r : Diplomovou práci autorky **Jitky Andrlové** **d o p o r u č u j i** k obhajobě a
předběžně ji hodnotím jako velmi dobrou. Některé náměty k rozpravě byly již v
hodnocení naznačeny, některé další vyplývají z tématu práce a podle okolností
bude na ně zaměřena pozornost.

V Plzni 2.4.2013

JUDr. Miloslav Ungr